

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător – Svetlana Filincova

Judecători – Dumitru Visternicean, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Vieru Anatolie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vieru Mariana către Vieru Anatolie, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Vieru Anatolie împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 09 februarie 2017,

a c o n s t a t a t :

La 21 octombrie 2016, Vieru Mariana, prin intermediul avocatei Hriplivaia Valentina, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Vieru Anatolie, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 09 februarie 2017, acțiunea a fost admisă, s-a desfășurat căsătoria înregistrată la XX XX XXXX cu nr. 2 la Primăria s. Roșcani, raionul Anenii Noi, între Vieru Anatolie și Vieru (Curea) Mariana; s-a încasat de la Vieru Anatolie și Vieru Mariana în beneficiul statului pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei taxa de stat în mărime a câte 100 (una sută) lei de la fiecare; s-a stabilit domiciliul copilului minor – XXX XXX, născută la XX XX XXXX, cu mama sa Vieru Mariana.

La 13 martie 2017, Vieru Anatolie a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a comunicat apelantului Vieru Anatolie despre necesitatea prezentării apelului motivat, acordându-i pentru aceasta un termen de până la data de 13 septembrie 2017, ora 11.00. Concomitent, i s-a explicat apelantului Vieru

Anatolie că în caz dacă acesta nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta apelul motivat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită. Ședința pentru soluționarea chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel a fost stabilită pentru data de 13 septembrie 2017, ora 11.00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, a fost restituită cererea de apel depusă de Vieru Anatolie împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 09 februarie 2017, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, Vieru Anatolie a declarat recurs la 14 februarie 2018, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii privind restituirea cererii de apel, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea apelului declarat.

În motivarea recursului, a indicat că soluția instanței de apel este una ilegală și neîntemeiată, deoarece apelantul a lichidat în termen neajunsurile din cererea de apel, expediind în adresa Curții de Apel Chișinău la 11 septembrie 2017 o cerere de apel motivată. Consideră recurentul că nu poate fi pusă pe seama lui eroarea care s-a produs prin faptul că cererea sa de apel nu a fost înregistrată corespunzător și nu a fost anexată la materialele cauzei.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Vieru Anatolie întemeiat și care necesită a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 13 septembrie 2017, fiind expedită spre cunoștință participanților la proces la 05 octombrie 2017, însă la dosar nu există dovada recepționării acesteia de către părți. La 30 ianuarie 2018, avocatul stagiar Musteață Eugeniu, care acționează din numele și în interesele recurentului Vieru Anatolie, a luat cunoștință de materialele cauzei, inclusiv și de încheierea contestată cu recurs, fapt confirmat prin declarația semnată de acesta (f.d. 63). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost expedită de recurentul Vieru Anatolie prin poșta electronică la 14 februarie 2018, Colegiul consideră că aceasta a fost declarată în termen.

Potrivit art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În speță, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2017, nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a comunicat apelantului Vieru Anatolie despre necesitatea prezentării apelului motivat, acordându-i pentru aceasta un termen de până la data de 13 septembrie 2017, ora 11.00. Concomitent, i s-a

explicat apelantului Vieru Anatolie că în caz dacă acesta nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta apelul motivat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită. Ședința pentru soluționarea chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel a fost stabilită pentru data de 13 septembrie 2017, ora 11.00.

După cum atestă materialele cauzei, încheierea nominalizată a fost expediată apelantului Vieru Anatolie la adresa: mun. Chișinău, XXXXXXXXX, adresă la care de facto apelantul nu are înregistrată viza de domiciliu, or, potrivit scrisorii nr. 02/2 31171 din 17 octombrie 2016 a Departamentului acte de identitate a Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, cet. Vieru Anatolie este înregistrat la domiciliu în Republica Moldova pe adresa: r. Anenii Noi, XXXXXXXXX (f.d. 9). Astfel, încheierea instanței de apel din 31 mai 2017 a fost restituită în adresa expeditorului cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 47, 48).

Totuși, la 11 septembrie 2017, apelantul/recurent Vieru Anatolie a expedit prin intermediul poștei electronice în adresa Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată, astfel, conformându-se indicațiilor instanței în termenul stabilit prin încheierea din 31 mai 2017 și înlăturând neajunsurile din cererea de apel. Or, potrivit scrisorii Curții de Apel Chișinău nr. 4-35/18-602 din 22 februarie 2018 adresată avocatului stagiar Mustață Eugeniu (f.d. 73), cererea de apel motivată înaintată de Vieru Anatolie împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 09 februarie 2017, la 11 septembrie 2017 a fost recepționată de către specialistul principal al Curții de Apel Chișinău, dar nu a fost înregistrată în registrul de înregistrare a corespondenței și nu a fost transmisă judecătorului raportor pe cauza menționată.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel nu a examinat și nu s-a expus asupra cererii de apel motivate depusă de Vieru Anatolie, din motive care nu-i pot fi imputate acestuia, astfel fiind încălcat principiul disponibilității și accesului liber la justiție.

În același sens, Colegiul consideră că aplicabil speței în cauză este și art. 26 alin. (1), (2) CPC, potrivit căruia procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel, încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În aceeași ordine de idei, Colegiul notifică încălcarea art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și

imparțială, instituită de lege. Astfel, reieșind din prevederile normelor citate mai sus, apelantul/recurent a fost lipsit de un proces echitabil, nefiindu-i examinată cererea de apel motivată, înaintată de acesta cu respectarea procedurii.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017 și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa examinării cererii de apel.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Vieru Anatolie.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Vieru Mariana către Vieru Anatolie, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa examinării cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecător

Judecători

Svetlana Filincova,

Dumitru Visternicean,

Iuliana Oprea